

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6153/2020
25.03.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Теодора Стевановић, адвокат из ..., против противника предлагача 1. ББ из ..., чији је пуномоћник Дејан Гајић, адвокат из ... и 2. ВВ из ..., чији је пуномоћник Славен Ковачевић, адвокат из ..., ради доношења решења којим се замењује уговор о закупу стана, одлучујући о ревизији предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Крагујевцу Гж 464/20 од 09.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 25.03.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија предлагача АА из ..., изјављена против решења Вишег суда у Крагујевцу Гж 464/20 од 09.06.2020. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Крагујевцу Р1 46/19 од 22.10.2019. године, у ставу 1. изреке, одбијен је као неоснован предлог предлагача АА из ... да се донесе решење којим се замењује уговор о закупу стана у ..., на адреси бр. ..., карактеристика ближе одређених овим ставом изреке. У ставу 2. изреке предлагач је обавезан да противницима предлагача накнади трошкове парничног поступка.

Решењем Вишег суда у Крагујевцу Гж 464/20 од 09.06.2020. године, у ставу 1. изреке, одбијена је као неоснована жалба предлагача и потврђено је решење Основног суда у Крагујевцу Р1 46/19 од 22.10.2019. године у ставу 1. изреке. У ставу 2. изреке, укинута је решење Основног суда у Крагујевцу Р1 46/19 од 22.10.2019. године у погледу трошкова поступка у односу на противника предлагача ББ из ... и списи предмета у том делу су враћени на поновно одлучивање.

Благовременом ревизијом предлагач побија другостепену одлуку у погледу главне ствари, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући законитост и правилност побијане одлуке, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија предлагача није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју

ревизијски суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде одредаба парничног поступка није конкретно и образложено указано.

Према стању у списима, предлагач АА од 1953. године као члан породичног домаћинства који су чинили још њени родитељи и две сестре користи предметни стан, за који је њен отац дана 08.10.1955. године закључио уговор о коришћењу стана са тадашњим власником. Након смрти оца 1993. године предлагач АА је наставила да користи стан са мајком, а након смрти мајке 2001. године стан је користила сама. После смрти оца и мајке нови уговори о закупу са власницима стана нису закључени. Противници предлагача су 2006. године на основу уговора о купопродаји стекли право својине на предметном стану. Са предлагачем нису закључили уговор о коришћењу (закупу) стана. Пресудом Окружног суда у Крагујевцу Гж 1761/09 од 22.09.2009. године, преиначена је пресуда Општинског суда у Крагујевцу П 3124/06 од 06.03.2009. године, па је тужена у том предмету (предлагач у овом предмету) обавезана да се исели из спорног стана и преда га у државину тужиоцима (овде противницима предлагача). У поступку принудног извршења ове пресуде предлагач АА је исељена из стана 2010. године.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови сматрају да нису испуњени услови за доношење решења које замењује уговор о закупу стана, сходно члановима 33. и 40. Закона о становању.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом предлагача указује на погрешну примену материјалног права од стране нижестепених суда.

Правни основ за коришћење спорног стана настао је закључењем уговора о закупу 1955. године између оца предлагача и сопственика стана. Отац предлагача преминуо је 1993. године. Одредбом члана 34. става 1. Закона о становању прописано је да у случају смрти закупца или његовог исељења из стана, закупца на том стану постаје члан породичног домаћинства који је наставио да користи тај стан, по следећем редоследу: брачни друг, дете рођено у браку, ван брака, усвојено, пасторче. Према ставу 4. и 5. истог члана лица која су остала у стану дужна су да у року од 60 дана обавесте закуподавца о смрти закупца, ради закључења новог уговора о закупу стана. Мајка предлагача (преминула 2001. године) никада се није обраћала власнику стана ради закључења уговора о закупу, нити је то после њене смрти учинила предлагач. Стога предлагач АА никада није стекла положај закупца стана у својини грађанина, на коме би темељила своје станарско право. Осим тога, одредбом члана 33. став 1. Закона о становању (која се на основу члана 40. истог закона сходно примењује и на носиоце станарског права на становима у својини грађана) таксативно су наведени случајеви у којима престаје уговор о закупу друштвеног стана. Поред осталог право закупа, односно станарско право на стану у својини грађанина престаје исељењем из стана. Како је предлагач АА исељена из наведеног стана 2010. године, то следи да је именована, чак и да је имала станарско право, исто изгубила због чега неосновано тражи да јој се то право (прецизније, положај закупца) призна судском одлуком. Околност да је исељење спроведено судским путем није од утицаја. Напротив, исто указује да је основ за коришћење стана од стране предлагача цењен у судском поступку који је резултирао доношењем правноснажне пресуде.

У погледу навода ревизије да је захтевано право тужиље требало да се сагледа са аспекта права на дом, сходно члану 8. Европске конвенције о људским правима, ревизијски суд налази да нису основани. Ово, стога, што је континуитет становања предлагача у спорном стану прекинут у трајању дужем од десет година, што је значајан временски период у контексту постојања и заштите права на дом. Предлагач током овог поступка не образлаже где тренутно станује и где је становала након исељења, односно да ли је право на дом задовољено у другом простору. Нема доказа да је коришћење спорног стана од егзистенцијалног значаја за предлагача. Осим тога, на ово право се уобичајено указује у поступку у коме се тражи исељење станара, будући да судски поступак и доношење одлуке о том захтеву претходи фактичком напуштању стана и губитку дома. Предлагач је такав спор водила 2009. године, па следи да је у том поступку требало да тражи заштиту права на дом које је у том моменту евентуално имала (јер је боравила у том стану). Обезбеђење тог права у овом поступку не може остварити свој циљ, а то је да се лицу омогући право на континуитет у уживању стана у моменту када је то стварно право непосредно угрожено.

Из изложених разлога, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове одлуке.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић